

[Hans Hansen (Rørby).]

alle sider udfra erkendelsen af, at selve folkestyrets og demokratiets forudsætninger er, at man bøjer viljerne sammen og søger at nå et gennemsnitsudtryk.

Her er det, forskellen på folkestyre og diktatur er trukket så skarpt op, men det er også her, at sikkerheden og holdbarheden for den rolige udvikling findes, fremfor i diktaturets magtbud, som heldigvis for demokratiet altid indeholder spirer og kim til en katastrofeudvikling, fordi diktaturet aldrig kan være sikker på, at folkets tilslutning står bag diktatorens beslutning, hvorfor et diktatur ganske naturligt må omgærdes med politi, tvang og militær.

Grundloven er på lang sigt en rammelovgivning, et skelet, som det levende liv skal give kød og blod, og det beror fremover på en fortolkning af grundlovens paragraffer, d. v. s. det beror udelukkende på, hvordan alle de steder i grundlovsparagrafferne, der indeholder udtrykket almenvellet og den og den foranstaltning, der skal udføres ved særlig lov, opfattes og ønskes af flertallet i befolkningen. Derfor er det vigtigste i en grundlov, at den ikke med sine bestemmelser sætter en hindring for eller en bremse på det levende livs udvikling og ikke forflygtiger eller giver plads for undertrykkelse af det enkelte menneskes personlige frihedsrettigheder.

Hvad angår det foreliggende forslag til lov om Danmarks Riges Grundlov, bygger det, som det allerede er sagt af andre ærede ordførere, på junigrundloven af 1849, og stort set kan man sige, at alle ændringer, der foreslås, er forbedringer. Der er intet i selve forslaget, som med rette kan betegnes som en forringelse.

Alt i den nugældende grundlov om landstinget og om de to tings samarbejde er fjernet, og det er lagt ud til befolkningen ved en folkeafstemning at fastsætte valgretsaldere, første gang i forbindelse med bekræftelsesfolkeafstemningen, som formentlig skal ske i maj måned, forsåvidt den nye rigsdag efter opløsningsvalget vedtager grundlovsforslaget uden ændringer. Hvis det af den højtærede indenrigsminister fremsatte forslag af 5. februar om ændringer i valgloven vedtages, får de 21-årige valgret, og der skal stemmes om, hvorvidt valgretsaldere skal være 21 eller 23 år.

Det er en stor og god ting, at der kan opnås ordnede forhold på dette område, som

er havnet i et sandt roderi, og det danske folk — eller rettere dets repræsentanter i lovgivningen — kan dårlig nok være bekendt, at vort land på dette område er langt tilbage for andre lande, med tre forskellige valgretsaldre: 35 år til landstinget, 25 år til folketinget og 23 år til de kommunale råd.

Når man er kommet så vidt, at der er opnået enighed om folkeafstemning om valgretsaldere, hvori de 21-årige kan deltage — hvad jeg synes er ganske rimeligt —, så skyldes det sikkert i høj grad de politiske ungdomsforeninger, som for alle partiers vedkommende stadig har fremholdt 21 års valgretsaldere.

Jeg vil nu håbe, at de samme ungdomsorganisationer vil møde frem ved folkeafstemningen i maj måned, thi gør de ikke det, er der stor fare for, at valgretsaldere bliver fastsat til 23 år.

Grundlovsforslaget er opdelt i 11 kapitler med ialt 90 paragraffer. Kapitel I omfatter 4 paragraffer, der er en slags formålsparagraffer. § 1 er ny og indfører, at Grønland bliver en direkte del af det danske rige. Jeg skal her nøjes med at give min tilslutning til det; der allerede er sagt som begrundelse for, at Grønland nu kommer ind som en del af det danske rige. § 2 drejer sig om kongemagten og arvefølgen til kongetronen, § 3 om lovgivningsmagt, udøvende magt og dømmende magt og § 4 om kirken.

De følgende kapitler omfatter rigsdagens sammensætning og opdeling, folkeafstemning, ministrenes udnævnelser og afskedigelser, rigsdagens kontrol med administrationen og, som allerede omtalt af ærede ordførere, en nyordning med en rigsdagens og befolkningens tillidsmand overfor administrationen, hvorom den højtærede justitsminister i dag har fremsat lovforslag, revision, offentlighed i administrationen og forvaltningsdomstole.

Kapitlerne VII og VIII drejer sig om de personlige frihedsrettigheder. Nu er det vel vanskeligt at sige, hvilke kapitler og afsnit der er de vigtigste i grundloven; de er vigtige allesammen. Jeg tror dog, at kapitel VIII med §§ 72—86 er det afsnit, der rent umiddelbart vil vække størst interesse hos den almindelige befolkning, fordi det i højere grad end andre afsnit omfatter og berører enkelte mennesker. Det gælder således bestemmelserne om den personlige friheds ukrænkelighed, bl. a. bestemmelsen om, at udenfor strafferetsplejen skal lovlig-